

Rijnstate

Informatie voor patiënten

Veilig gebruik van jodiumhoudend contrastmiddel

Uw arts heeft voor u een onderzoek aangevraagd waarbij een jodiumhoudend contrastmiddel wordt gebruikt. Met het contrastmiddel kunnen we bloedvaten, weefsels of organen beter in beeld brengen. Deze vloeistof wordt tijdens het onderzoek in een bloedvat gespoten.

Onderzoeken waarbij jodiumhoudend contrastmiddel wordt gebruikt zijn bijvoorbeeld een CT-scan, een onderzoek van de bloedvaten, een dotterprocedure of het plaatsen van een stent.

Invloed van jodiumhoudend contrastmiddel op de nieren

De chemische eigenschappen van contrastmiddel kunnen de werking van de nieren beïnvloeden.

Door het contrastmiddel verandert de bloeddorstrooming in de nieren. Hierdoor kan de werking van de nieren verminderen. Dit geeft meestal geen klachten en herstelt meestal binnen enkele dagen of weken. Forser en blijvend verlies van de nierfunctie is ook mogelijk, maar kan voorkomen worden door de juiste voorzorgsmaatregelen te nemen.

Voorkomen van nierschade

Om te voorkomen dat uw nieren door het contrastmiddel beschadigen, controleren we van te voren een paar dingen om zeker te weten dat we het contrastonderzoek bij u veilig kunnen uitvoeren, zonder kans op nierschade.

Wat doen wij om nierschade te voorkomen?

Bloedprikken

Als u in Rijnstate een contrastonderzoek krijgt op de afdeling Radiologie, Cardiologie, Nucleaire Geneeskunde of Vaatchirurgie dan controleren we van te voren uw nierfunctie. De nierfunctie kunnen we controleren in uw bloed. Daarom moet u bloed laten prikken (als dit kort geleden al is gedaan, is dat niet altijd opnieuw nodig).

Advies van de internist/nefroloog

Als blijkt dat uw nierfunctie is verminderd, dan verwijzen wij u door naar de internist/nefroloog. De internist/nefroloog bepaalt welke voor- en nazorg voor u nodig is om het onderzoek veilig uit te voeren. Verderop leest u hierover meer.

Wat kunt u zelf doen om nierschade te voorkomen?

Geen ontstekingsremmende pijnstillers

Ontstekingsremmende pijnstillers kunnen de doorbloeding van uw nieren verminderen. In combinatie met het contrastmiddel kunnen uw nieren gemakkelijk beschadigen. Daarom mag u vanaf twaalf uur voor het contrastonderzoek tot zes uur na het onderzoek geen ontstekingsremmende pijnstillers innemen.

Met ontstekingsremmende pijnstillers bedoelen we bijvoorbeeld diclofenac, ibuprofen, naproxen en Arthrotec. Paracetamol en sterkere pijnstillers, zoals OxyNorm, tramadol en morfine, mag u wel blijven gebruiken.

- Op het veiligheidsformulier staat een overzicht met de meest gebruikte merknamen van ontstekingsremmende pijnstillers.
- U kunt met uw behandelend arts overleggen als u vervangende pijnmedicatie nodig heeft in de periode rondom het contrastonderzoek.

Voldoende drinken

Als de nieren goed actief zijn, dus voldoende urine produceren, dan is de kans op nierschade kleiner. Daarom is het belangrijk dat u in de dagen voor het onderzoek voldoende heeft gedronken. Als u de voorgaande dag(en) veel minder heeft gedronken dan u normaal doet, dan willen we dit graag van te voren van u weten.

Allergische reactie op contrastmiddel

Bij de moderne contrastmiddelen komt een allergische reactie niet vaak meer voor.

Als u in het verleden ooit allergisch heeft gereageerd op jodiumhoudend contrastmiddel, dan willen we dit voor de start van het onderzoek weten. We beoordelen of we het onderzoek kunnen vervangen door een ander onderzoek zonder contrastmiddel. Als dat niet mogelijk is, verwijzen wij u door naar de internist/nefroloog. De internist/nefroloog bepaalt welke voor- en nazorg voor u nodig is om het onderzoek veilig uit te voeren.

Advies van de internist/nefroloog

U heeft een verhoogd risico op nierschade of een allergische reactie als bij u sprake is van:

- een verminderde nierfunctie;
- een allergische reactie op contrastmiddel in het verleden.

Bij een verhoogd risico op nierschade of een allergische reactie op het contrastmiddel in het verleden maken wij voor u een afspraak op de contrastpoli. De internist/nefroloog bepaalt welke voor- en nazorg nodig is om het onderzoek veilig uit te kunnen voeren. Dit advies kan bestaan uit:

Medicatie-instructie

Sommige medicijnen moeten tijdelijk gestopt worden. De internist/nefroloog bespreekt met u welke medicijnen gestopt moeten worden en hoe lang dat nodig is.

Bij een bekende allergische reactie in het verleden krijgt u een instructie om van te voren bepaalde medicijnen in te nemen.

Dagopname

Als voor- en nazorg nodig is, dan wordt u de dag van het onderzoek in het ziekenhuis opgenomen. U krijgt enkele uren voor en na het onderzoek een infuus. Daardoor komt er meer vocht in de bloedvaten. Zo kan het contrastmiddel minder schade aanrichten.

Veiligheidsformulier

We willen zeker weten dat we het onderzoek veilig uit kunnen voeren. Daarom controleren we vlak voor de start van het contrastonderzoek de bloedsuitslagen en vragen we u het veiligheidsformulier in te vullen.

Soms zien we op dat moment dat het beter is om het onderzoek uit te stellen. Wij bespreken met u waarom uitstel nodig is. Daarbij informeren we u welke aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig zijn.